

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 184)

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İki Ülke Vatandaşlarına İlâve Kolaylıklar Tanınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/533)

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.KKG.0.11/101-1498/4493

15.9.1999

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlığınza arzı Bakanlar Kurulu'nca 2.8.1999 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İki Ülke Vatandaşlarına İlâve Kolaylıklar Tanınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi birlikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Bülent Ecevit
Başbakan

GEREKÇE

Türkiye Cumhuriyeti (TC) ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) Cumhurbaşkanlarının 20 Ocak 1997 ve 23 Nisan 1998 tarihlerinde imzaladıkları Ortak Deklarasyon'lar ve iki ülke arasında 20 Temmuz 1997 tarihinde kabul edilen Ortak Açıklama'da Türkiye Cumhuriyeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti arasında ilişkilerin daha da güçlendirilmesi ve derinleştirilmesi hedefi benimsenmiş, Kıbrıs Rum tarafının Avrupa Birliği yoluyla Yunanistan ile gerçekleştireceği bütünleşme hareketinin benzerinin KKTC ve Türkiye arasında gerçekleştirilmesi kararlaştırılmıştır. Türkiye-KKTC Ortaklık Konseyi Eşbaşkanlarının 14 Kasım 1998 tarihinde yayınladıkları ortak açıklamada bu hedef doğru'usunda saptanan muhtelif tedbirler meyanda KKTC vatandaşlarının TC vatandaşlarına tanınan tüm ekonomik ve sosyal haklardan yararlanmasının sağlanması öngörülmüştür.

Türkiye-KKTC Ortaklık Konseyi'nin 19 Temmuz 1999 tarihinde Lefkoşa'da düzenlenen üçüncü toplantısında imzalanan Anlaşma ile bu yönde bir adım atılmaktadır. Amaç Türkiye'de yaşayan ve çalışan KKTC vatandaşlarının tabi oldukları ve çeşitli mevzuattan kaynaklanan bazı bürokratik formaliteleri azaltmaktır. Anlaşma ile KKTC hükümeti de ülkesi topraklarında yaşayan Türk vatandaşlarına karşılaştıkları sorunlarda benzer kolaylıklar getirmeyi yükümlenmektedir.

Dışişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Dışişleri Komisyonu
Esas No : 11533
Karar No : 119

15.9.1999

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İki Ülke Vatandaşlarına İlâve Kolaylıklar Tanınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı Komisyonumuzun 14 Ekim 1999 tarihli 16 ncı Birleşiminde Dışişleri Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı temsilcilerinin katılmalarıyla görüşülmüştür.

Türkiye-Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Ortaklık Konseyi'nin 19 Temmuz 1999 tarihinde düzenlediği toplantıda imzalanan ve karşılıklı olarak iki ülkede yaşayan ve çalışan diğer ülke vatandaşlarının karşılaştıkları bürokratik formaliteleri azaltmak amacını taşıyan Tasarı Komisyonumuzca uygun görülerek kabul edilmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan
Kâmrân İnan
Van
Sözcü
Mehmet Kaya
Kahramanmaraş
Üye
Müjdat Kayayerli
Afyon
Üye
Teoman Özalp
Bursa
Üye
Mahmut Erdir
Eskişehir
Üye
Azmi Ateş
İstanbul
Üye
Osman Yurnakoğulları
İstanbul
Üye
Bırol Büyükköztürk
Osmaniye

Başkanvekili
B. Suat Çağlayan
İzmir
Kâtip
Mehmet Ali Bilici
Adana
Üye
Nesrin Ünal
Antalya
Üye
Hasan Erçelebi
Denizli
Üye
Mustafa Yaman
Giresun
Üye
Hüseyin Kansu
İstanbul
Üye
Cevdet Akçalı
Kütahya
Üye
M. Cengiz Güleç
Sivas

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ VE KUZAY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA İKİ ÜLKE VATANDAŞLARINA İLÂVE KOLAYLIKLAR TANINMASINA İLİŞKİN ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1. - 19 Temmuz 1999 tarihinde Lefkoşa'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İki Ülke Vatandaşlarına İlâve Kolaylıklar Tanınmasına İlişkin Anlaşma"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. - Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. - Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ VE KUZAY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA İKİ ÜLKE VATANDAŞLARINA İLÂVE KOLAYLIKLAR TANINMASINA İLİŞKİN ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1. - Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

MADDE 2. - Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

MADDE 3. - Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

Bülent Ecevit

Başbakan

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

D. Bahçeli

Devlet Bakanı

R. Önal

Devlet Bakanı

Prof. Dr. Ş. S. Gürel

Devlet Bakanı

M. Yılmaz

Devlet Bakanı

H. Gemici

Devlet Bakanı

F. Ünlü

Adalet Bakanı

Prof. Dr. H. S. Türk

Dışişleri Bakanı

İ. Cem

Bayındırlık ve İskân Bakanı

K. Aydın

Tarım ve Köyüşleri Bakanı

Prof. Dr. H. Y. Gökalp

Kültür Bakanı

M. İ. Talay

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

H. H. Özkan

Devlet Bakanı

Prof. Dr. T. Toskay

Devlet Bakanı

S. Somuncuoğlu

Devlet Bakanı

Prof. Dr. R. Mirzaoğlu

Devlet Bakanı

Prof. Dr. Ş. Üşenmez

Devlet Bakanı

Prof. Dr. A. Çay

Millî Savunma Bakanı

S. Çakmaklıoğlu

Maliye Bakanı

S. Oral

Sağlık Bakanı

Doç. Dr. O. Durmuş

Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı

Y. Okuyan

Turizm Bakanı

E. Mumcu

Çevre Bakanı

F. Aytekin

En. ve Tab. Kay. Bak. ve Başb. Yrd.

M. C. Ersümer

Devlet Bakanı

M. Keçeciler

Devlet Bakanı

Y. Yalova

Devlet Bakanı

R. K. Yücelen

Devlet Bakanı

E. S. Gaydalı

Devlet Bakanı

M. A. İrtemçelik

İçişleri Bakanı

S. Tantan

Millî Eğitim Bakanı

M. Bostancıoğlu

Ulaştırma Bakanı

Prof. Dr. E. Öksüz

Sanayi ve Ticaret Bakanı

A. K. Tanrıku

Orman Bakanı

Prof. Dr. N. Çağan

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ VE KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ ARASINDA İKİ ÜLKE VATANDAŞLARINA İLÂVE KOLAYLIKLAR TANINMASINA İLİŞKİN ANLAŞMA

Türkiye Cumhuriyeti ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlarının 20 Ocak 1997 ve 23 Nisan 1998 tarihlerinde imzaladıkları Ortak Deklarasyon ve iki ülke arasında 20 Temmuz 1997 tarihinde kabul edilen Ortak Açıklamada belirtilen Türkiye Cumhuriyeti (TC) ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) arasında ilişkilerin her alanda daha da güçlendirilmesi ve derinleştirilmesi hedefini teyid ederek,

Türkiye-KKTC Ortaklık Konseyi Eşbaşkanlarının 14 Kasım 1998 tarihinde yayınladıkları Ortak açıklamada öngörüldüğü üzere, KKTC vatandaşlarının TC vatandaşlarına tanınan tüm ekonomik ve sosyal haklardan yararlanmasının sağlanması amacıyla,

Her iki ülke Anayasalarının ve vatandaşlarının hak ve ödevlerini düzenleyen diğer yasaların münhasıran kendi vatandaşlarına tanıdığı hak ve sorumlulukları muhafaza ederek, aşağıdaki hususlar üzerinde anlaşmışlardır.

Madde 1

Türkiye Cumhuriyeti, talepte bulunan KKTC vatandaşlarının 403 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanunu ve ilgili mevzuatın öngördüğü koşullara sahip olmaları halinde Bakanlar Kurulu Kararı ile Türk vatandaşlığına alınarak çifte vatandaşlık statüsüne kavuşturulmalarında öncelikli ve stratelendirilmiş bir yöntem benimseyecektir.

Madde 2

Türkiye Cumhuriyeti, Türkiye'de çalışan ve ikamet eden KKTC vatandaşlarının "Türk soylu yabancıların Türkiye'de meslek ve sanatlarını serbestçe yapabilmelerine ilişkin" 2527 sayılı Kanun kapsamından çıkartılarak, özel bir statüye kavuşturulmaları için gerekli yasal düzenlemelerin yapılmasına yönelik süreci başlatacaktır.

Bu süreç tamamlanincaya kadar izin alma prosedüründe mevcut uygulamaya devam edilecek ancak, ikamet ve çalışma izin süreleri azami 5 yıl süreyle verilecektir.

Madde 3

Türkiye'de ikamet eden ve çalışan KKTC vatandaşlarının ikamet ve çalışma mitsaadelerinin verilmesi ve uzatılması için, Türkiye Cumhuriyeti ilgili makamlarının takdir hakkı mahfuz kalmak kaydıyla KKTC makamlarından güvenlik ve soy durumu araştırılması istenilmesi uygulamasına son verilecektir. Kamu sektöründe görev alacak olan KKTC vatandaşlarıyla ilgili olarak Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarına uygulanan kurallar esas alınacaktır.

Madde 4

KKTC vatandaşlarının Türkiye'de taşınmaz mal satın alma işlemleri kolaylaştırılacaktır.

Madde 5

KKTC vatandaşları, 6224 sayılı Yabancı Sermayeyi Teşvik Kanunu ve ilgili mevzuat uyarınca Hazine Müsteşarlığından izin almaksızın, Türk Ticaret Kanunu hükümleri çerçevesinde, doğrudan Sanayi ve Ticaret Bakanlığına başvurarak mevcut ya da kurulacak sermaye şirketlerine ortak olabileceklerdir.

Madde 6

Türkiye'de ve KKTC'nde ikamet eden veya KKTC dışında yaşayan KKTC vatandaşlarına, seyahat özgürlüklerini sağlamak üzere Yabancılara Mahsus Damgalı Pasaport uygulaması çerçevesinde azami iki yıl geçerli olarak verilmekte olan bu pasaportların geçerlilik süresi, KKTC pasaportunun geçerlilik süresini aşmamak kaydıyla, azami 5 yıl süre ile verilebilecektir.

Madde 7

KKTC vatandaşlarına, TC pasaportuna sahip olmak istedikleri takdirde, TC Büyükelçilikleri ve TC Başkonsolosluklarınca re'sen bir yıla kadar geçerli yeni pasaport verilebilecektir. Yeni pasaport verme işlemi KKTC vatandaşlarının KKTC makamlarından alacakları resmî belge üzerine yapılacak ve TC pasaportu verilmesinde ilgili TC Dış Temsilciliklerinin olumlu kanaati esas olacaktır.

KKTC vatandaşlarına, hamili oldukları TC pasaportunu zayi etmeleri halinde ikamet yerlerindeki TC Büyükelçilikleri, TC Başkonsoloslukları veya ilgili Valiliklerce, takdir hakkı saklı kalmak kaydıyla re'sen 1 yıla kadar geçerli pasaport verilebilecektir. Zayi nedeniyle yeni düzenlenen TC pasaportu hamili KKTC vatandaşlarına ait kimlik bilgileri TC Dışişleri Bakanlığı kanalıyla TC İçişleri Bakanlığına intikal ettirilecek ve anılan Bakanlığın tasvibi üzerine yeni pasaport 5 yıla kadar temdit edilebilecektir.

Madde 8

KKTC vatandaşlarına verilen Yabancılar Mahsus Damgalı Pasaportların yeniden temdit edilme imkânı kalmadığı hallerde bu pasaport sahibi KKTC vatandaşlarına TC Büyükelçilikleri ve TC Başkonsolosluklarınca ve Türkiye Cumhuriyeti Valiliklerince re'sen 5 yıla kadar süreli yeni pasaport verilecektir.

Madde 9

KKTC vatandaşlarına verilen Yabancılar Mahsus Damgalı Pasaport, mevzuatta öngörülen takdir hakkı mahfuz kalmak koşulu ile yurt dışındaki bütün TC Büyükelçilikleri ve TC Başkonsolosluklarınca, Türkiye dahili ise bütün TC Valiliklerince re'sen uzatılacaktır.

Madde 10

KKTC'nde ikamet eden ve çalışan TC vatandaşlarına oturma ve çalışma izinleri ve sosyal güvenlik mevzuatı itibarıyla KKTC Makamlarınca mukabil düzenlemeler yapılacaktır.

Madde 11

Türkiye ve KKTC'nin, üçüncü ülkelere yönelik vize rejimlerinin birbiriyle uyumlaştırılması sağlanacaktır.

Türkiye'ye vize almak suretiyle gelen üçüncü ülke vatandaşlarının, KKTC vize rejimine ve KKTC'ne girmesi yasak kişiler kayıtlarına uyulması kaydıyla, Türkiye üzerinden KKTC'ne yapacakları seyahatler için KKTC'ne giriş ve KKTC'nden tekrar Türkiye'ye dönüşlerinde yeniden vize alma zorunluluğu kaldırılacaktır.

İşbu Anlaşma tarafların gerekli onay işlemlerini tekemmül ettirip onay belgelerini teati ettiklerinde yürürlüğe girecektir.

İşbu Anlaşma 19 Temmuz 1999 tarihinde Lefkoşa'da iki nüsha halinde Türkçe olarak düzenlenip imza edilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

Prof. Dr. Şükrü S. GÜREL

Devlet Bakanı

KUZAY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

Dr. Derviş EROĞLU

Başbakan